

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/184/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918200675
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6918200675.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, o zaplatenie 1 823,28 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote č. k. 13Csp/21/2018 - 40, zo dňa 22. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania, p o t v r d z u j e .

II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol: „Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 262,40 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1262,40 eur od 04.10.2015 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietla. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,48 %.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že podanou žalobu sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1 823,28 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,04 % denne a úroku z omeškania vo výške 0,55% ročne zo sumy 1 823,28 eur od 04.10.2015 do zaplatenia, pričom tento úrok a zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1500 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1500 eur len 5,05 % ročného úroku z omeškania zo sumy 1 823,28 eur do zaplatenia. Žiadal tiež zaplatiť náklady spojené s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 91,94 eur a nahradiť trovy konania.

3. Žalobca nárok vyvodzoval zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500110902 zo dňa 17.04.2015, na jej základe žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1 500 eur. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie mal za preukázané, že predmetom sporu je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, zmluvy o spotrebiteľskom úvere na ktorú sa vzťahuje režim spotrebiteľského práva (predovšetkým Občiansky zákonník a zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Pokiaľ žalobca a žalovaná mienili uzavrieť zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, postup pri uzatváraní zmluvy súd posudzoval podľa ust. § 43a ods. 1, § 44 ods. 1, 2 a § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Na základe preložených listinných dôkazov a vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade nebola preukázaná existencia dvoch vzájomných a obsahovo zhodných prejavov vôle zmluvných strán v písomnej forme. Žalovaná požiadala žalobcu o poskytnutie úveru tým, že dňa 13.04.2015 podpísala formulár Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/Zmluva o spotrebiteľskom

úvere revolvingového typu (bod. 2. a 5 formulára), túto súd posúdil ako návrh žalovanej na uzavretie zmluvy o úvere (§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka). V súlade s § 44 Občianskeho zákonníka by bola zmluva uzatvorená okamihom prijatia návrhu žalobcom, avšak ak prijatie návrhu obsahuje zmeny, dodatky, výhrady, obmedzenia, je odmietnutím návrhu a toto sa považuje v súlade s § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka za nový návrh, ktorý musí byť druhou stranou prijatý (v tomto prípade dlžníkom - žalovanou). Žalobca v bode 6. Žiadosti, ktorý nemohla vyplniť žalovaná pri podávaní Žiadosti, uviedol (vpísal) údaje o ktorých netvrdil a ani nepreukázal, že by boli totožné so „žiadostou“ dlžníka. Súd považoval konanie žalobcu (veriteľa) nie za prijatie návrhu predloženého žalovanou (v bode 5.), ale za nový návrh. Ani Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi nie je žalovanou podpísané. Návrh žalobcu nebol prijatý žalovanou bezvýhradne v písomnej forme (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.), Súd konštatoval, že nedošlo k riadnemu uzavretiu písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (zmluva o úvere medzi stranami nevznikla), potom nedošlo ani k uzatvoreniu Dohody o poskytnutí služby, ktorá bola jej súčasťou (bod 8).

4. Vzhľadom na uvedené súd nárok žalobcu posudzoval ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka (na vrátenie majetkového prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu).

5. Súd mal preukázané, že žalobca poskytol žalovanej dňa 17.04.2015 finančné prostriedky vo výške 1 350,- eur a žalovaná vrátila žalobcovi finančné prostriedky celkom vo výške 87,60 eur. Preto je žalovaná povinná vrátiť žalobcovi sumu 1 262,40 eur, ktorú žalovaná prijala bez právneho dôvodu.

6. Keďže je žalovaná v omeškaní so zaplatením záväzku voči žalobcovi, vznikla jej povinnosť zaplatiť žalobcovi z prisúdenej sumy aj úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne (ako navrhol žalobca, súd je žalobou viazaný) podľa § 517 Občianskeho zákonníka a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. počnúc od 04.10.2015 (od prvého nasledujúceho dňa po márnou uplynutí 15 dňovej lehoty určenej vo výzve žalobcu na zaplatenie celého dlhu) až do úplného zaplatenia.

7. Nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty súd žalobcovi nepriznal z dôvodu, že nakoľko nedošlo k účinkom z hlavného záväzku (zo zmluvy o úvere) nemôžu nastať ani účinky akcesorického záväzku, ktorý mal zabezpečovať plnenie zmluvnej povinnosti. V časti uplatnenej zmluvnej pokuty súd žalobu zamietol.

8. Súd nepriznal žalobcovi ani nárok na náklady uplatnené vo výške 91,94 eur, pretože tento nárok zo strany žalobcu nebol preukázaný (z čoho pozostáva uvedená suma), súd žalobu zamietol aj v tejto časti.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP - zásady pomeru úspechu strán vo veci. Žalobca mal vo veci úspech 69,24 %, žalovaná mala úspech 30,76 %. Potom žalobcovi patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 38,48 %. O výške náhrady trov rozhodne súd samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie voči výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol a voči výroku o trovách konania. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok okresného súdu zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi žalované nároky v celom rozsahu a zároveň, aby žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanej.

11. Súd vychádzal zo záveru, že medzi stranami nebola uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere, pretože návrh na uzavretie zmluvy a jeho prijatie obsahujú odlišné hodnoty údajov o RPMN. Po právnej stránke súd odkázal na ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uvedené ale nemá za následok, že nedošlo k vzniku úverovej zmluvy. Rovnako je nesprávna aj domnienka súdu, že RPMN sa dá dohodnúť. Pre vznik zmluvy žiadna dohoda o RPMN nie je potrebná. Pre vznik zmluvy musia byť dodržané obligatórne náležitosti ustanovené právnym poriadkom, ak tieto chýbajú potom nedochádza k vzniku zmluvy. Absencia, alebo neplatnosť fakultatívnych náležitostí (dojednaní) nemá za následok nevzniknutie zmluvy.

12. Nie každá náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je upravená v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch môže byť predmetom konsenzu, sa dá dohodnúť. Tak je to aj v prípade RPMN, pri ktorej zákon ani nepredpokladá, že pôjde o výsledok dohody zmluvných strán o RPMN. Tento údaj sa nenavrhuje a nedojednávava v zmysle ust. § 44 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru sa uvádza údaj o hodnote RPMN, ktorý je s ohľadom na údaje uvedené v žiadosti predpokladaným. Pri podaní žiadosti o úver údaj o dátume vyplatenia úveru známym nie je. Ten sa stane známym až pri schválení úveru. Z tohto dôvodu sa údaj RPMN v bode 6. môže odchyľovať od uvedeného v bode 5.. To však nie je zmenou návrhu. Z napádaného rozsudku nie je zrejmé ani to, na základe čoho súd dospel k záveru o tom, že žalovaný vlastne navrhol údaj o RPMN, žiadosť uvádza len údaj o predpokladanej RPMN.

13. Odvolanie proti výroku o trovách konania žalobca dáva z dôvodu, že ide o závislý výrok od rozhodnutia vo veci samej.

14. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadрила.

15. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Odvolací súd námietky žalobcu uvedené v odvolaní nepovažuje za dôvodné a nemajú vplyv na výsledok rozhodnutia okresného súdu. Obsah odvolania žalobcu sa týka viacmenej iba argumentácie, že údaj o výške RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je možné dohodnúť. Súd ani netvrdí, že tento údaj je výsledkom konsenzu. Podľa názoru okresného súdu problematický je spôsob uzavretia zmluvy, s čím sa vysporiadal podrobne v odôvodnení napadnutého rozsudku. Okresný súd správne poukázal na to, že ak žalovaná so žalobcom mienili uzavrieť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, takáto zmluva v písomnej forme súdu predložená nebola. Na tom založil svoje rozhodnutie okresný súd. V tejto súvislosti možno uviesť, že v obdobných veciach bolo judikovaných veľa rozhodnutí súdmi Slovenskej republiky. Aj v danom prípade žalobca voči rozsudku argumentuje svojimi úvahami a spochybuje závery súdu, hoci na ne v množstve rozhodnutí súdov dostal opakovanú odpoveď, že pre vznik a pre platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa vyžaduje dvojstranný prejav vôle (§ 34 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a podpis oboma zmluvnými stranami teda dlžníkom a veriteľom, prípadne aj spoludlžníkom/mi, pričom nesmie byť akýkoľvek pochybnosť o tom, že pod aký text účastníci zmluvy pripojili svoj podpis (čo z hľadiska obsahu listiny podpisujú). Zmluva sa uzatvára na formulári veriteľa, ktorý je zároveň žiadosťou o poskytnutie úveru aj zmluvou o úvere, túto skutočnosť však nemožno zneužívať k záverom, že došlo k vzniku zmluvy, k uzavretiu platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v prípade, kedy nie je vylúčená akákoľvek ďalšia manipulácia s textom (napr. dodatočné dopisovanie údajov do formulára po podpise dlžníkom) kedy dlžník podpísal iba žiadosť o poskytnutie úveru. Spotrebiteľ musí mať všetky ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vyžadované náležitosti zmluvy k dispozícii v čase uzatvárania zmluvy t.j. v čase kedy ju sám podpisuje, na tejto skutočnosti je založené rozhodnutie okresného súdu.

18. Zo súdu predloženej písomnosti nazvanej „Žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru revolvingového typu/Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500110902“ podpísanej žalovanou (dlžníkom - spotrebiteľom) dňa 13.04.2015 v Rimavskej Sobote a žalobcom (veriteľom - dodávateľom) dňa 17.04.2015 v Bratislave, (ďalej Žiadosť/Zmluva) jednoznačne vyplýva, že žalovaná okrem žiadosti s konkrétnym obsahom (vyplnený bod 5. formulára Žiadosť/Zmluva) nemohla akceptovať a podpísať aj bod 6. Údaje o schválenom revolvingovom úvere, pretože v čase keď žalovaná Žiadosť/Zmluvu podpisovala táto časť formulára nebola vôbec vyplnená. (Žalobca ju vyplnil až následne bez účasti žalovanej na svojom pracovisku v Bratislave a žalovanej sa Žiadosť/Zmluva vrátila doplnená v bode 6. a podpísaná veriteľom s dátumom podpisu 17..04.2015. Zo Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, čo bol formulár návrhu zmluvy jednoznačne vyplýva, že dlžník mal vyplniť jednotlivé body okrem bodu 6. predmetnej žiadosti, kde je výslovne uvedené „nevypíňajte.“) Správne túto Žiadosť okresný súd posúdil ako návrh žalovanej na uzatvorenie zmluvy. Treba trvať na názore, že chýba písomný prejav vôle dlžníka (žalovanej) o akceptácii údajov o schválenom úvere žalobcom (veriteľom) - že dlžník do zmluvného vzťahu s veriteľom určenými podmienkami chce vstúpiť. Súhlas žalovanej s revolvingovým úverom (vyjadrený podpisom dňa 13.04.2015 na Žiadosti/Zmluve) je len jednostranný úkon, ktorý nie

je písomnou zmluvou a neobsahuje dohodu strán o výške úveru, o splátkach, o výške úroku a ani iných náležitostiach spotrebiteľského úveru (ide o návrh na uzavretie zmluvy). A aj Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 14.04.2015 predstavuje iba jednostranné oznámenie veriteľa vo vzťahu k dlžníkovi (sú v ňom uvedené navyše údaje, ktoré v Žiadosti vôbec nie sú - napr. údaj o termíne splatnosti prvej splátky, periodicita splácania úveru,).

19. Správny je aj záver okresného súdu, že prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

20. Keď odvolací súd rozhodnutie okresného súdu potvrdil zohľadnil predovšetkým skutočnosť, a pre prejednávany prípad bolo rozhodujúce, že okresný súd vykonal dokazovanie s dôrazom na skúmanie prejavu vôle dlžníka (žalovanej) smerujúceho k vzniku zmluvy v písomnej forme, keď právne vec posudzoval podľa ust. 44 ods. 1, 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom dospel okresný súd k nepochybnému záveru, ktorý uviedol aj v odôvodnení svojho rozhodnutia, že žalovaná zmenu návrhu žalobcu zo dňa 17.04.2015 preukázateľne písomne neakceptovala.

21. Okresný súd správne uzavrel, že žalobcovi vzniká právo na vrátenie finančných prostriedkov, rozdiel medzi žalobcom reálne poskytnutou sumou a žalovanou zaplatenou sumou, ktorá bola nižšia.

22. Odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu vo veci samej - vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol, preto ako vecne správny potvrdil aj závislý výrok o trovách konania.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, preto by žalovanej patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). Nakoľko však žalovanej preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, bolo by neúčelné, aby o výške náhrady trov konania rozhodoval súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP). Preto odvolací súd rozhodol, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva (viď. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/176/2016 a sp. zn. 6 Cdo/5/2017).

24. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.
Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).